

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Policy Paper 3/2013

Americký ‚návrát‘ do Asie: strategie bez perspektivy?

—

Květen 2013

Americký ‚návrát‘ do Asie: strategie bez perspektivy?

—

Tomáš Karásek, Ivana Karásková

Květen 2013

Shrnutí a doporučení

- Americký ‚návrát‘ (*pivot*) do Asie, který je považován za klíčovou součást zahraničněpolitické strategie Baracka Obamy, je zatím spíše rétorickým cvičením než reálnou politikou. Navíc je zavádějící hovořit o návratu do regionu, kde jsou USA hluboce vojensky, ekonomicky i politicky angažovány od druhé světové války.
- Důležitou motivací k vyhlášení politiky návratu do Asie či znovu vyvážení sil (*rebalancing*) v regionu byla Obamova snaha distancovat se od svého předchůdce ve funkci a jeho politiky války proti teroru. Problémem je ale její chápání jako snahy o vyvažování Číny. Čínský mocenský potenciál sice roste, ale nelze říci, že by se Čína svým chováním výrazněji vymykala regionálnímu standardu. Politika USA, jejímž proklamovaným cílem je stabilizace bezpečnostní situace, navíc může zvyšovat napětí v oblasti, a to jak vyvoláním pocitu ohrožení v Pekingu, tak povzbuzením asertivního chování amerických spojenců.
- Podstatou problému amerického přístupu k Číně je kombinace ideologického nepřátelství a hospodářské provázanosti, která nebyla přítomna v americko-sovětských vztazích během studené války. Vzájemná ekonomická závislost znemožňuje aplikaci strategie zadržování a vyvolává potřebu nového, komplexního přístupu.
- Základem navrhované alternativní strategie je americké uznání Čínské lidové republiky za politického partnera s legitimními nároky, bez ohledu na pokračující vládu komunistické strany. Čínská strana by výměnou musela garantovat, že své mocenské zájmy v regionu, včetně teritoriálních nároků, bude prosazovat v mezích mezinárodního práva a mírovou cestou, včetně otázky Tchaj-wanu. Vůči svým partnerům by si USA zachovaly existující obranné závazky.
- Na toto východisko by následně navázalo vybudování regionální bezpečnostní organizace s účastí obou velmocí, ideálně na půdorysu šestistranných rozhovorů o situaci na Korejském poloostrově. Cílem je vytvořit multilaterální fórum pro pokojné řešení vzájemných konfliktů, jehož inspirací by byla zkušenost s Konferencí pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

Úvod: Nenaplněná očekávání

Když bývalá americká ministryně zahraničních věcí Hillary Clinton ve svém článku ve *Foreign Policy* v roce 2011 hovořila o americkém návratu do asijsko-pacifického regionu a o tom, že USA budou aktivní v budování ekonomické a vojenské architektury v Asii, vyvolala tím u asijských států značné očekávání. Na jedné straně doufaly, že americká politika přinese ekonomické pobídky, užší politickou spolupráci a omezí čínské ambice v regionu, na straně druhé se obávaly, že USA po ukončení války proti teroru budou chtít řešit místní teritoriální a politické třenice. Nestalo se ani jedno – o tři roky později je patrné, že americký návrat do Asie je spíše přesunem intelektuální pozornosti tvůrců americké zahraniční politiky než promyšlenou vojenskou, diplomatickou a ekonomickou strategií.

Návrat, který návratem není

Předně je zavádějící hovořit o náhlé změně v geopolitickém uvažování („návratu“) Spojených států amerických do Asie. USA jsou v asijsko-pacifickém regionu přítomny dlouhodobě od 19. století – počínaje násilným otevřením Japonska, přes americko-filipínskou válku v roce 1898 a americkou angažovanost v Číně, až po boje v Pacifiku během druhé světové války a roli Spojených států v poválečném uspořádání a obnově Asie. Systém bilaterálních obranných aliancí (*hub-and-spokes system*) navázaných během studené války s Austrálií, Filipínami, Japonskem, Jižní Koreou a Thajskem hrál významnou roli v americké globální politice zadržování komunismu. Systém přetrvál i po roce 1989 a umožnil Spojeným státům zachovat si podstatnou vojenskou přítomnost v regionu i po rozpadu Sovětského svazu. Podobně jako pro NATO po pádu železné opony i pro systém bilaterálních vojenských aliancí v Asii bylo třeba najít nové opodstatnění a náplň – tím se stalo zadržování komunistické Číny.

I pokud přejmenujeme americký návrat (*pivot*) na v angličtině neutrálněji znějící znovu vyvážení sil (*rebalancing*), což americká administrativa učinila ve snaze uklidnit Evropu a ubezpečit ji, že se USA neorientují na Asii na úkor transatlantického partnerství a Blízkého východu, nevznikne z tohoto rétorického cvičení konkrétní politika. Na Čínu ostatně musí tento rétorický pokus působit spíše opačným dojmem, protože pojem znovu vyvážení má explicitní vazbu na mocenskou politiku a implicitně odkazuje k politice zadržování spíše než k jakémukoliv konstruktivnějšímu přístupu.

O reálném americkém znovu vyvážení sil v Asii ostatně zatím nelze hovořit nejen strategicky, ale ani z krátkodobé, operativní perspektivy. Spojené státy americké výrazně nezměnily ani svou vojenskou politiku v oblasti, ani politickou angažovanost. Administrativa Baracka Obamy definovala jako klíčové aspekty svého asijského angažmá

obnovení starých a navázání nových spojení, v praktické politice demonstrovány jako obnovení vojenských závazků a posílení amerických vojenských sil v oblasti (které v současné době čítají cca 320 000 vojáků) a znovuzahájení jednání o zapojení asijských partnerů do amerického protijaderného deštníku. Během uplynulých tří let od vyhlášení nové americké politiky však zůstal celkový počet vojáků zachován, nedošlo-li rovnou k procesu zcela opačnému – Spojené státy sice zvýší počet svých vojáků na Okinawě z 15 000 na 19 000, jedná se ale jen o dočasné zvýšení způsobené stahováním vojsk z Afghánistánu. Tito vojáci budou spolu s částí jednotek na Okinawě relokováni na nátlak Japonska na americkou základnu na ostrově Guam. Ostatní americké základny, a to ani vojenské základny v Jižní Koreji, kde by bylo zvýšení počtu sil vzhledem k nedávné krizi se Severní Koreou lehce vysvětlitelné a pochopitelné, nebyly výrazně posíleny. Jediným navýšením je dohoda s Austrálií o působení 2500 příslušníků námořní pěchoty na základně v Darwinu – vzhledem k celkovému počtu je ale toto navýšení amerických vojenských sil v oblasti spíše marginální.

Také politická angažovanost Spojených států amerických v regionu zůstává spíše na bázi udržování stávajících bilaterálních vztahů. Výraznější snahu USA neprojeví ani během nedávného vyhocení čínsko-japonského sporu o ostrovy Senkaku/Tiao-jü. Ministr obrany Chuck Hagel po schůzce s japonským ministrem zahraničí na tiskové konferenci ve Washingtonu v dubnu 2013 zopakoval, že Spojené státy zůstávají ve sporu neutrální, uznávají japonskou kontrolu území a ostrovy spadají pod závazky japonsko-americké obranné aliance. Takto vágní postoj ke sporu dvou silných hráčů v regionu nesignalizuje americkou ochotu zapojit se do řešení problémů asijského společenství a nevypovídá příliš ani o změně amerického přístupu k oblasti. Ani na úrovni multilaterálních vztahů nelze hovořit o hlubší redefinici americké strategie v Asii. Spojené státy jen zvolna překonávají nechuť vůči asijským organizacím a fóřům, která považují spíše za platformy pro nekonečné výměny diplomatických zdvořilostí, aniž by vzaly v potaz, že asijské státy tyto instituce berou velmi vážně. USA je sice členem APEC, ale nikoli (na rozdíl od Číny, Japonska a Jižní Koreji) členem stále významnějšího ASEAN. Jistým signálem, že se v dané oblasti začíná něco dít, je však návrh z roku 2011 na vytvoření transpacifického partnerství, zóny volného obchodu, v níž by měly být mj. zastoupeny Japonsko, Kanada, USA, Brunej, Vietnam, Chile, Malajsie, Singapur a Mexiko.

Ačkoli tedy americká rétorika návratu či znovu vyvážení moci ve východní Asii odkazovala na posílení vojenské a později politické a ekonomické přítomnosti, nelze za uplynulé tři roky najít reálné známky výraznějšího posunu v této oblasti.

Čínská hrozba?

Pokud není politika bez výraznějšího obsahu selháním strategického plánování ale jeho kýženým výsledkem, nabízí se otázka, jaké důvody vedly administrativu Baracka Obamy

k rétorickému přesunu pozornosti na východní Asii. Předně je třeba připomenout silnou politickou motivaci. Obamovým záměrem od počátku prezidentství bylo signalizovat ukončení války proti teroru a symbolicky se odpoutat od politiky svého republikánského předchůdce. Motivace ke změně zahraničněpolitické orientace tak vychází především z vnitropolitického kalkulu. Současně je i odpovědí na volání značné části amerického elektorátu po ukončení americké angažovanosti ve světě (Iráku a Afghánistánu) a soustředění se na domácí, ekonomické problémy. Nový zahraničněpolitický koncept tak zabíjí hned tři mouchy jednou ranou – na jedné straně nabízí v zahraniční politice silné téma, které může sloužit jako ‚odkaz‘ Baracka Obamy, vrací se ke Clintonově orientaci na Asii a současně po letech kritiky výdajů na americkou angažovanost v zemích, jež Američanům nic neříkají, slibuje otevření nových trhů v dynamicky se rozvíjejícím asijském regionu pro export amerického zboží a nárůst počtu pracovních míst.

Obama se zaměřením na Asii pomyslně vrací do roku 2001, který by byl – nebýt 11. září – mohl vypadat úplně jinak. Hořící dvojčata totiž zcela zastínila jiný incident, kolizi amerického průzkumného letounu EP-3 s čínskou stíhačkou u ostrova Chaj-nan v dubnu 2001. Válka proti teroru dost možná Číně koupila několik let, kdy se mohla soustředit na rozvoj vojenských kapacit a posílit svou pozici v oblasti (ostatně řada čínských analytiků otevřeně již v roce 2003 hovořila o tom, že očekávají, že po ukončení vojenského tažení v Iráku a Afghánistánu napřou Spojené státy zpět pozornost na rostoucí asijskou mocnost). Zatímco Spojené státy tento vývoj víceméně ignorovaly, protože řešily mnohem akutnější vojenské problémy v Afghánistánu a Iráku, v rámci regionu vyvolal čínský mocenský růst předvídatelnou nervozitu. V okamžiku, kdy se Barack Obama rozhodl dát americké zahraniční politice nový impuls její – byť, jak argumentujeme výše, spíše symbolickou – reorientací na východní Asii, měl připraveno velmi plodné pole působnosti.

Obamova administrativa samozřejmě netvrdila, že její asijský ‚obrat‘ je výsledkem vyhodnocení čínského růstu jako bezpečnostní hrozby. Jednou prezentovaná rétorika má ale tendenci žít vlastním životem a návazný politický a akademický diskurs se často zúžil na otázku, jakým způsobem je pro USA nejvhodnější čínský mocenský potenciál vyvážit. Vnímání Číny prismatickým komunismem dodává těmto úvahám další, potenciálně konfrontační dimenzi. Poněkud opomenuty při tom zůstávají dvě otázky: zda je podobné uvažování úměrné reálnému čínskému chování a zda je z hlediska amerických zájmů adekvátní reakcí.

Vzestup ekonomické, politické i vojenské moci (resp. mocenského potenciálu) Číny během uplynulé dekády je nezpochybnitelným faktem. Jeho základem zůstává impozantní hospodářský růst, nastartovaný po reformách Teng Siao-pchinga z konce 70. let. Díky postupné akumulaci ekonomických prostředků mohla Čína v uplynulých letech přistoupit i k modernizaci svých ozbrojených sil, za jejíž symbol lze v kontextu námořních vztahů v regionu považovat uvedení do provozu letadlové lodi *Liao-ning* v září 2012. Na druhou

stranu Čína i přes razantní navýšení svých obranných výdajů v této oblasti stále hluboce zaostává za USA, a to nejen objemem vynaložených prostředků (v roce 2012 byly odhadované čínské obranné výdaje v porovnání s americkými méně než čtvrtinové), ale v neposlední řadě i operační zkušeností. Zatímco USA mají za sebou více než dekádu prakticky nepřetržitých bojových operací, k poslednímu válečnému nasazení čínské armády došlo v roce 1979 proti Vietnamu (a důsledkem byla potupná porážka čínských intervenčních jednotek). Není také od věci připomenout, že čínské obranné výdaje za rok 2012 ve výši 166 miliard USD představují pouhá dvě procenta HDP, což je poměr považovaný za zcela normální, resp. v rámci NATO dokonce doporučovaný. Otázkou proto je, proč by měl být v případě Číny považován sám o sobě za nebezpečný nebo nelegitimní.

Je možné dovodit nebezpečnost čínského zbrojení z dalších aspektů jejího zahraničněpolitického chování? Čínské teritoriální nároky jsou nepochybně prvním problémem, který je v této souvislosti zmiňován. Musíme ale připomenout, že čínské chování vůči konkurentům zásadně nevybočuje z regionálního kontextu. Čína nepochybně v některých případech jedná z pohledu nezaujatého pozorovatele asertivně až agresivně, ale totéž lze konstatovat o dalších aktérech, jako je Japonsko ve vztahu k souostroví Senkaku/Tiao-ju. Navíc ohlášení amerického zájmu o dění v Jihočínském moři v roce 2010 paradoxně vyprovokovalo strany teritoriálních sporů k aktivnějšímu přístupu k hájení svých nároků, což k bezpečnosti oblasti rozhodně nepřispívá.

Úvahy o možné aplikaci strategie zadržování Číny posilováním vazeb na americké partnery v regionu tak komplikuje fakt, že čínské vedení má zjevně tendenci vykládat americké kroky jako známku mnohem agresivnějších záměrů, zatímco spojenci USA mohou novou politiku chápat jako *carte blanche* k agresivnějšímu prosazování svých partikulárních zájmů. Ani jeden z těchto faktorů nesvědčí o tom, že by strategie zadržování mohla fungovat způsobem, který se ukázal být efektivním ve vztahu k SSSR během studené války. Zásadní otázkou přitom je, zda by vůbec tato strategie a zmíněná historická situace měla sloužit současné americké politice za vzor.

Nová americká strategie pro východní Asii: od návratu k partnerství

USA stojí ve vztahu k současné situaci ve východní Asii před dilematem, které je svým způsobem komplikovanější než výzva, před níž stály Spojené státy koncem 40. let tvářící se v tvář Sovětskému svazu. Vyhrocení americko-sovětských vztahů, k němuž po skončení druhé světové války rychle došlo, totiž výrazně omezilo možné strategické scénáře, jimiž se USA mohly řídit. Po vcelku logickém zamítnutí přímé vojenské konfrontace, po níž ani jedna strana – bez ohledu na často vyhrocenou rétoriku – netoužila, a rychlé diskreditaci

siláckých představ o ‚zatlačování‘ komunismu se zdržování stalo jedinou relevantní strategií, na niž se americké elity shodly. Důležité je ale nezapomínat, že tato strategie byla při vši své relativní jednoduchosti a metaforické přitažlivosti podmíněna podstatným rysem americko-sovětských vztahů: minimální mírou vzájemných interakcí a zejména prakticky úplnou absencí vzájemné ekonomické výměny.

Problematičnost americké strategie vůči východní Asii (a tedy primárně Číně) tak nespočívá v ideologické (případně civilizační, pokud bereme vážně Samuela Huntingtona) odlišnosti. S tou se USA umějí (ze svého hlediska) celkem bez problémů vyrovnat, což lze doložit celou řadou aktérů, kteří byli americkou diplomacií vymezeni jako nepřátelé, počínaje Sovětským svazem a konče Severní Koreou. Hlavním problémem současné americké politiky vůči Číně je, že na první pohled pohodlnou cestu sekuritizace čínské hrozby výrazně komplikuje velmi intenzivní vzájemné propojení a ekonomická závislost obou aktérů. Paralela komunistické Číny a komunistického Sovětského svazu, o níž by bylo možné opřít politiku zdržování ČLR, je tak z podstaty věci chybná. Mnohem adekvátnější srovnání nabízí vztah Velké Británie a Německého císařství před první světovou válkou, v němž mocenská rivalita, ideologická divergence a současně ekonomická provázanost vytvořily mix, který silně znesnadňoval formulaci jasné a důvěryhodné britské politiky vůči dynamicky rostoucímu konkurentovi.

Současná situace v americko-čínských vztazích se ale od těch britsko-německých před sto lety liší výraznou a všeobecně uznávanou mírou výhodnosti ekonomické propojenosti. Periodické snahy konstruovat čínskou hrozbu prostřednictvím držení amerických dluhopisů vládou ČLR nebo skrze likvidaci amerických výrobních kapacit přesunem průmyslu za levnější čínskou pracovní silou, hrubě překrucují fakta. Z těch vyplývá, že akumulací amerických dluhopisů se vedle USA stává zranitelnou i sama Čína; stejně tak je zjevné, že levnou pracovní sílu, případně levný dovoz hotových výrobků či polotovarů dokážou američtí producenti efektivně využít ke svému prospěchu. Jinak řečeno: Spojené státy mají eminentní zájem na zachování robustních, rostoucích a vzájemně prospěšných ekonomických vztahů s ČLR – a druhá strana je motivována úplně stejně.

USA jsou tak postaveny do situace, která od nich vyžaduje schizofrenní postoj – na jedné straně respektovat Čínu jako důvěryhodného ekonomického partnera a současně bránit jejímu chování, pokud by mělo tendenci narušit fungování etablovaného mezinárodního řádu ve východní Asii (a potenciálně globálně). Aby bylo možné toto strategické dilema konfrontovat soudržnou a funkční strategií, musí si američtí představitelé odpovědět na jednoduchou otázku: Je pro nás přijatelné považovat čínské komunistické vedení za důvěryhodného partnera? Nebo je samotný fakt komunistické autokracie natolik vážnou překážkou, že jediným dlouhodobě akceptovatelným cílem je demokratizace Číny?

Tato volba je ve skutečnosti pouze iluzorní. Čína, ostatně stejně jako svého času Sovětský svaz, není v pozici země, vůči níž by USA mohly uplatňovat politiku *regime change*. Navíc, zatímco ve vztazích se sovětským protivníkem musely Spojené státy brát ohled jen na riziko vypuknutí jaderného konfliktu, vůči Číně musí brát nevyhnutelně ohled i na riziko ohrožení vzájemně výhodných ekonomických vztahů. Logika věci diktuje, aby USA postupovaly v této věci s maximální zdrženlivostí. To je závěr, který nepotěší zastánce těch, kteří se v ČLR stávají obětí zvučle vládnoucího režimu, ale jde o nezbytnou podmínku pro vytvoření konstruktivní strategie, která Spojeným státům umožní bránit své zájmy ve východní Asii, udržet intenzivní hospodářskou výměnu s Čínou a zabránit případnému ozbrojenému konfliktu s rostoucí asijskou velmocí.

Na tuto podmínku navazuje základní východisko doporučené strategie, jímž je uznání Číny nejen za ekonomického, ale také za politického partnera. To neznamená, že se USA mají dobrovolně vzdát svého dominantního světového postavení a pozice faktického garanta východoasijského bezpečnostního systému. Cílem je jasně deklarovat a prakticky dokázat, že Čína je pro Spojené státy i pod komunistickým vedením legitimním partnerem, který z povahy věci aspiruje na regionální velmocenský status s globálním přesahem. Praktickým dokladem tohoto posunu v americkém uvažování by byla zdrženlivá a ne programově odmítavá reakce na čínské teritoriální nároky. Znovu platí, že tato strategie nenutí USA čínské požadavky akceptovat, podstatou věci je uznání možnosti, že mohou být oprávněné. Samozřejmě je jasné, že k případnému řešení nároků musí dojít v souladu s platnými mezinárodněprávními normami – pokud Čína takové řešení (z povahy věci nenásilné) akceptuje, lze to chápat jako doklad, že premisa možného partnerství je funkční.

Uznání Číny za legitimního politického partnera by v rámci předkládané strategie bylo omezeno jedinou, ale zásadní výhradou: čínským akceptováním amerického systému obranných spojenectví a jejich role vojenského garanta bezpečnosti států v regionu. Americká signalizace by se v tomto bodě opírala o jednoduché (byť samozřejmě pro Čínu nikoliv snadno akceptovatelné) poselství: funkční americko-čínské partnerství předpokládá, že se v dosahování svých politických a ekonomických cílů v regionu ČLR zřekne používání síly a hrozby silou. Tato podmínka by se týkala i Tchaj-wanu. Na oplátku by USA jednoznačně a aktivně podpořily čínsko-tchajwanský dialog o budoucí podobě vzájemných vztahů.

Na vyjasnění těchto východisek by následně mělo navázat aktivní budování regionální bezpečnostní architektury. Jejím základem by se mohly stát šestistranné rozhovory o situaci na Korejském poloostrově s tím, že členství v nově předpokládané instituci by bylo uzavřeno Severní Koreji minimálně do okamžiku, kdy by opustila svou konfrontační zahraniční politiku a souhlasila s likvidací svého vojenského jaderného programu. Na druhou stranu by bylo kontraproduktivní požadovat, aby podmínkou severokorejského zapojení byla demokratizace země, což by nezbytně vedlo k vetování takové iniciativy z čínské strany.

Modelem pro vytvářenou organizaci by tak nemělo být bezpečnostní společenství NATO či Evropské unie, vycházející ideově i prakticky z konceptu demokratického míru, ale opatrnější přístup, který zvolily USA, Sovětský svaz a jejich spojenci, resp. satelity v rámci Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Výsledná organizace není ani po své transformaci v OBSE ukázkou efektivit a hodnotového konsensu, ale na druhou stranu poskytuje základní platformu pro bezpečnostní dialog a některé užitečné dílčí funkce (např. robustní mechanismus prevence konfliktů). Jinou inspirací se může stát ASEAN se svou zkušeností začleňování nedemokratických režimů v Barmě, Laosu či Vietnamu.

Předpokládaná „Organizace pro bezpečnost ve východní Asii“ by měla fungovat jako fórum pro dialog a řešení bezpečnostních problémů pro státy nacházející se na pomezí americké a čínské sféry vlivu, tedy primárně severovýchodní a jihovýchodní Asie, včetně členství obou velmocí a možného zapojení dalších aktérů, jako je Austrálie. Jejím smyslem by byla multilateralizace bezpečnostních problémů a teritoriálních konfliktů s cílem jejich mírového řešení na základě konsensu všech zúčastněných. Možnost, že by se organizace mohla v dlouhodobějším výhledu vyvinout v základ celoasijské bezpečnostní architektury, by poskytovala dlouhodobou vizi pro její rozvoj.

Výše navrženým postupem by byly přímo eliminovány nejpravděpodobnější možné příčiny americko-čínského konfliktu. V interakci s existujícími (APEC) či plánovanými (transpacifické partnerství) institucemi a režimy by byly vytvořeny podmínky pro absorpci rostoucí čínské moci při současném zachování bazálních zájmů USA a jejich spojenců v oblasti.

Závěr: Možnost volby

Analytici americko-čínských vztahů často až příliš snadno podléhají představě jejich předurčenosti, zejména pokud jde o ‚nevyhnutelnost‘ konfliktu těchto dvou aktérů. Ve skutečnosti mají oba aktéři možnost volby, jak do budoucna nastaví své vzájemné vztahy. To neznamena, že jde o volby snadné: ideologická cizost, problémy vyplývající z dynamicky se rozvíjejících ekonomických vztahů i vysoká míra vzájemné podezřavosti komplikují hledání oboustranně přijatelného řešení. Na straně USA vyžaduje zachování dlouhodobé konstruktivní povahy vztahů s ČLR mimořádně těžký první krok, jímž je uznání Číny pod komunistickým vedením jako legitimního aktéra s oprávněnými mocenskými nároky.

Něco takového je pro americkou (při vší cynickosti mezinárodní politiky výrazně hodnotově orientovanou) diplomacii těžko akceptovatelné. Bez tohoto kroku je ale možnost udržení a rozvíjení kooperativních vztahů těžko představitelná. Hrozí totiž, že bez dodatečného vytvoření a následné institucionalizace skutečného politického partnerství nebude ani relativně silná vzájemná ekonomická závislost schopna sama o sobě zabránit propuknutí

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Policy Paper 3/2013

Americký ‚návrat‘ do Asie: strategie bez perspektivy?

–

Květen 2013

konfliktu a jeho eskalaci do násilné podoby. Regiony severovýchodní a jihovýchodní Asie obsahují příliš velké množství třecích ploch, z nichž každá se může patologicky rozvinout v závažný bezpečnostní problém. Bez správně zvoleného strategického přístupu bude do budoucna velmi těžké takovému scénáři zabránit. Pokud by jeho důsledkem byla vojenská konfrontace USA a ČLR, skončila by v troskách jedna z nejnadějnějších tendencí v současných mezinárodních vztazích.

ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY (AMO)

Asociace pro mezinárodní otázky je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Základním posláním AMO je přispívat k hlubšímu porozumění mezinárodnímu dění. Díky svým aktivitám doma i v zahraničí a dlouholeté historii je AMO vnímána jako čelní nezávislá instituce svého druhu v České republice.

K dosažení svých cílů AMO:

- formuluje a vydává studie a analýzy;
- pořádá mezinárodní konference, expertní semináře, kulaté stoly, veřejné diskuse;
- organizuje vzdělávací projekty;
- prezentuje kritické názory a komentáře k aktuálnímu dění pro domácí a zahraniční média;
- vytváří příznivější podmínky pro růst nové generace expertů;
- podporuje zájem o disciplínu mezinárodních vztahů mezi širokou veřejností;
- spolupracuje s řadou dalších domácích i zahraničních institucí.

VÝZKUMNÉ CENTRUM AMO

Výzkumné centrum Asociace pro mezinárodní otázky je předním českým think-tankem, který není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskuzi. Hlavním cílem Výzkumného centra je systematické sledování, analýza a komentování mezinárodního dění se zvláštním zaměřením na zahraniční politiku České republiky.

Výzkumné centrum bylo založeno v říjnu 2003 jako analytický útvar Asociace pro mezinárodní otázky se zaměřením na mezinárodní vztahy a zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku. Jádrem VC AMO je [tým analytiků](#), jejichž prostřednictvím nabízíme odbornou expertizu v hlavních problémech světových regionů a klíčových otázkách současné mezinárodní politiky. Výzkumné centrum zpracovává [vlastní odborné studie](#), analytici poskytují [komentáře](#) k aktuálnímu dění prostřednictvím médií. Dedikovanou platformou pro hodnocení mezinárodní politiky je [blog AMO](#).

SLEDUJTE NÁS!

